

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krene. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne preste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglašje se računa po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne notice med tekstem 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Dr. Korošec za zopetno rekvizicijo kmetijskih pridelkov.

Pretečeni teden je govoril v Narodnem predstavništvu ministrski podpredsednik dr. Korošec o prehrani ter tekom svojega govora naznanil poslancem, da stoji on in njegovo ministrstvo na stališču, da treba v jeseni zopet uvesti po kmetih rekvizicijo za razna živila. Povedal je, da bo spraval to svoje mnenje pred ministrski svet, kjer ga bo zastopal z vso odločnostjo.

Nam ni znano, kakšen vtisk bo napravila izjava dr. Korošca na Slovensko ljudsko stranko in na njen privesek „Kmečko zvezo“, ki oznanja ob vsaki priliki našemu kmetiskemu prebivalstvu, da hoče delati za njegov blagor. Zelo verjetno je, da bodo tiste množice kmetov, ki stoje danes za to gospodo, njej tudi še naprej brezpogojno prisegale zvestobo, ker je več kakor verjetno, da ne bodo nikdar zvedele, kaj je govoril v beogradskem parlamentu načelnik SLS z ministrskega sedeža. Za Jugoslovansko demokratsko stranko pa ni vseeno, kako stališče zastopa v prehranjevalni politiki minister Korošec in že naprej moramo povedati, da se bodo morali naši poslanci v Demokratskem klubu z vso odločnostjo upreti njegovim nakanam.

Ni nobenega dvoma, da so bile medvojne rekvizicije, ki jih je izvrševala avstrijska vlada pri kmetih, ena največjih krivic, kar jih je mogla prizadeti stara Avstrija kmetiskemu prebivalstvu. Silna rekvizicija kmetijskih pridelkov, zlasti, ako se zanje določa še uradno določene cene, ne pomeni drugega, kot odpravo zasebne lastnine. Rekvizicija je tembolj krivična, ako jemlje pridelke brezobzirno vsakomur ne glede na to, ali je pridelal posestnik le toliko, kolikor bi potreboval zase in za svoje gospodarstvo ali pa toliko, da bi pridelal, ki ga zase več ne potrebuje, naprej prodajal in z njim špekuliral. V stari Avstriji je bilo to državno poseganje v lastninske pravice kmetov toliko bolj nepošteno, ker se

Brat.

Na koroški fronti se je zgodila ta povest: Srbski vojak je tam našel slovenskega vojaka, ki mu je ob času vojne v Srbiji zažgal hišo, kjer so zgoreli njegovi otroci. Stvar je bila taka:

Ob času avstrijske ofenzive v Srbiji je bil ta srbski vojak, ki je zdaj na koroški fronti, četaš, ki je do zadnjega vstrajal v boju proti prodirajočim Švabom. Umikal se je počasi z razbitimi srbskimi četami proti jugu in je prišel do svoje vasi. Ustavil se je v svoji hiši, kjer je našel svoje otroke. Medtem so se Avstrijci že bližali. V zadnjem trenutku se je četaš rešil v bližnjo goščavo. Tam je še izprožil par streliv in kmalu nato je videl, kako se bliža njegovi hiši avstrijski narednik s par vojaki, in par trenutkov na to je zagledal grozen prizor: ogenj je zaplapolal nad kočo, v kateri so bili njegovi otroci. Vse je zgorelo. Četaš se je rešil v gore, preko gor v Albanijo, od tam na Krf, s Krf na solunsko fronto in zdaj je prišel braniti severno mejo Jugoslavije...

A nekega dne najde na naši fronti onega narednika, ki je zažgal njegov dom. Narednik je Slovenec in služi

je izvajala rekvizicija istočasno tudi v tovarnah, ki izdelujejo za ljudstvo neobhodne potrebščine in se je izvajala napram veleposestnikom in plemenitašem le deloma, površno in z vso obzirnostjo. Prezreti končno ne smemo, kako so gospodarile razne gospodarske centrale, ki so jemale kmetu žito in živino in pozabiti ne smemo, da so se v teh podjetjih zbirali na stroške kmeta in konsumenta večmilijonski fondzi za to, da so z njim uganjali vsakojake špekulacije in politične korupcije. O vseh teh stvareh bo še časa dovolj podrobno razpravljati v bodoče. Za danes naj zadostuje le trditev, da je naša nova država kmetiskemu prebivalstvu s tem, da je ministrski svet v Beogradu odpravil vsako rekvizicijo kmetijskih pridelkov, le popravila krivico, prizadjano mu od stare Avstrije.

Ta ukrep v Jugoslaviji pa ni bil le čin pravičnosti, marveč tudi dokaz pametnega umevanja ljudskih potreb v naši državi. Ako hočemo Jugoslavijo spraviti naglo in brez največjih težav na noge, je neobhodno potrebno, da podpremo z vsemi sredstvi kmetijsko pridelovanje in ga zopet spravimo v normalen tir. Kmetu moramo brezpogojno vrniti veselje do obdelovanja zemlje, ako hočemo, da bo ustvarjal tako, kakor pred vojno. Zato ni nobenega dvoma, da bi bila najbolj nesrečna tista politika, ki bi pritiskala z rekvizicijo k tlom kmetijsko produkcijo in tako uničevala oni steber v državi, ki bo vsaj za prihodnjih deset let, če že ne vedno, v Jugoslaviji nosilec vse državne sile in moči.

Ko se je odpravila v Jugoslaviji rekvizicija, se je proti njej dvignil zlasti od strani socijalnih demokratov velik odpor, to pa po nepotrebnem. Napaka ni bila v tem, da se je kmetu prepustilo, da je zopet sam in edino je on gospodar svoje zemlje in svojih pridelkov, marveč v tem, da se je istočasno razglasila taka svobodna trgovina, da je lahko v njej vsakdo kupčeval in barantal. Posledica je bila, da so se lotili kmetijskih pridelkov takozvani verižniki, ki so povzročili mestnemu prebivalstvu vsled navijanja cen ogromne škode. Dobička pa od te

zdaj v jugoslovanski vojski. Srb-mu je povedal vse, in narednik je priznal.

»Res je bilo tako«, je rekel, »storil sem na višje povelje. Ne morem za to. Tu sem; stori z menoj, kar hočeš! Zločin je bil — toda jaz nisem bil kriv...«

Srb se je na to vrnil k svojemu oddelku; vrgel se je na klop in je jokal kakor otrok. Čudno je bilo njegovim tovarišem, ko so gledali tega moža, trdega, junaškega, odločnega, ki je vso vojno preživel v eni sami misli na maščevanje. Vse vojne grozote in težave je prestal, samo, da bi mogel poplačati sovražniku enako z enakim. Saj je bil četaš in četaš ne pozna usmiljenja, kadar maščuje krivico... Zdaj pa je ležal tu in plakal kakor dete. Vprašali so ga in povedal jim je vse.

»A zakaj ga nisi prebodel? ... Ali zasluži kaj drugega?« so vpraševali. On pa je ihtel od bolesti in muk. Nazadnje se mu je iztrgalo iz prsi: »Saj je moj brat...«

Obmolknili so vsi, onemeli so in niso našli besede, s katero bi bili povedali, kaj se godi z njimi. Čutili so samo, da se je zgodilo nekaj čudnega, nerazumljivega, nekaj velikega, čemur ne najdejo izraza. (Iz »Sokolčica«)

svobodne trgovine ni imel kmet, marveč le vojni oderuhi in špekulant!

Ker je temu tako, bi moral prehranjevalni minister dr. Korošec prehranjevalno politiko urediti tako, da bi čimprej zatrl od vojne preostalo oderuštvo, verižništvo in tihotapstvo z živili in živino. Ako tu ne bo našel prave poti, mu tudi rekvizicija kmetijskih pridelkov, katero obeta kmetom, ne bo prav nič koristila.

Odkrito povedano, mi se čudimo dr. Korošču, kako sploh more priti sedaj, ko stojimo tik pred sklepom miru, sedaj, ko je v Jugoslaviji rekvizicija živil že toliko mesecev odpravljena, zopet na nesrečno misel rekvizicije, ki jo je pri nas uvajala še stara Avstrija le v največji sili in takrat, ko je najgrši absolutizem onemogočal proti njej vsak odpor. Tudi naš prehranjevalni minister bi moral živeti z napredkom časa in uvideti bi moral, da sredstva, ki so se že med vojno v stari Avstriji izkazala kot nezadostna, krivična in nepoštena, ne morejo več priti do veljave v svobodni Jugoslaviji, kjer ne gre več toliko za »vzdržanje«, kakor za vstvaritev srečnejše in lepše bodočnosti mlade države. Novi časi zahtevajo novih potov, novih odredb in uredb, ki pa morajo vse biti utemeljene v gospodarskem položaju naših državljanov.

Uverjen sem, da bo ostalo dr. Koroščevo naznanilo o zopetni rekviziciji poljedelskih produktov le v zapisniku državnega zbora, in da v narodnem predstavništvu ne bo našel zaslonbe, ki bi mu omogočala uresničiti ta svoj namen. Ne da bi bil zato pooblaščen, mu že vnaprej lahko izjavljam, da bi vsak njegov resnejši poskus, zopet uvesti rekvizicijo na kmetih, naletel v naši demokratski zajednici na najbrezobzirnejši odpor.

Adolf Ribnikar.

POLITIČNE VESTI.

Narodno predstavništvo. (Seja 6. jun.) V razpravi je predlog poslanca dr. Laginje (starčevićanca), ki zahteva, naj se objavijo imena vseh trgovcev in liferantov, ki dobivajo izvoznice, pa tudi imena onih, tudi poslancev, ki so v posameznih slučajih posredovali. — Včeraj 11. tm. je bilo nadaljevanje razprave.

Ministrski svet v Beogradu bo imel koncem tega tedna važne seje glede dogodkov v Parizu in bo storil usodepolne sklepe. Čakajo nas trpke preizkušnje in računati nam je s staro resnico, da gre sila pred pravico.

Kaj predlaga Orlando? Pariški list »Petit Parisien« poroča, da je Orlando predlagal sledečo rešitev jadranskega vprašanja: Reka z okolico postane samostojna država; ljudsko glasovanje naj v zelo kratkem času končno odloči usodo mesta in okolice. Več strateško važnih otokov in mesto Zader dobe Italijani, Šibenik pa Jugoslavija.

Določbe glede narodnostnih manjšin v Nemški Avstriji. V mirovni pogodbi se Nemški Avstriji predpisuje, da imajo narodnostne manjšine pravico, si ustanavljati dobrodelne in družabne naprave, šole in druge vzgojevalne zavode. V mestih in okrajih, kjer je

veliko število nenemških državljanov, se mora s strani države nuditi otrokom teh državljanov prilika za pouk v materinskem jeziku. Tako je zasiguran obstoj tudi slovenskih narodnostnih manjšin v Gradcu in drugod. Naše obrambne organizacije, predvsem CMD, pa čaka vsled tega tudi v bodočnosti važna naloga. Upamo, da bodo enake določbe tudi za naše brate, ki pridejo — začasno! — pod Italijo.

Francoska armada zapustila Beograd. Francoska armada je premestila svoj sedež dalje proti severu. Pri poslovilnem večeru v hotelu »Pariz« je vladalo pristrčno razpoloženje. Na pozdravni govor vojvode Mišiča je odgovoril general de Lobi med drugim: »Ko bomo odšli v našo Francosko, vam bomo ostavili najboljše med nami, najhrabrejše, one, ki so padli na polju časti. Čuvajte te grobove ter jih pokazite svoji deci, kateri recite, da so tu umrli sinovi Francoske, ki so došli, da pomagajo pri osvobojenju Vaše domovine. Mi pa hočemo čuvati grobove vaših sinov v Francoski in povedati svoji deci, da počiva tamkaj deca naroda, ki je raje volil izgnanstvo, kakor pa tuje robstvo. Oni niso nikdar obupali nad svojo domovino, doprinesli so največje žrtve in jo osvobodili.

Dogodki na Slovaškem. — Lahi izdali Čeha Madžarom. Vsled protiodredb češkoslovaškega vojnega poveljstva je madžarsko prodiranje na Slovaškem ustavljeno. Proglašena je vojna diktatura. Zagrebška »Riječ SHS« poroča, da so italijanski častniki, ki so poveljevali češkoslovaškim četam, v dogovoru z madžarsko rdečo gardo odprli fronto na Slovaškem in izdali češko armado. Za to so dobili 280 milijonov. Edino tako je bilo mogoče, da so Madžari potisnili trenutno Čeha nazaj.

Češki Sokol za obrambo Slovaške. Ko so prišle prve vesti o napadu madžarskih boljševikov na Slovaško v Prago, se je takoj dvignil češki Sokol na obrambo domovine. Prijavilo se je toliko prostovoljcev, da je minister za narodno brambo bil prisiljen, jih opomniti, naj se posvete svojim civilnim poslom. Prvi transport Sokolov, ki je odšel na Slovaško, je štel 4000 mož.

Tudi značilno! Ruski boljševiki — vzor naših socijalistov! — so poslali v Pariz ugovor zoper mir, ki vzame Nemčiji popolnoma francosko Alzacijo-Loreno, za katero so Nemci l. 1871 Francoze oropali. To se jim zdi krivica, da pa si Lahi vzamejo pol milijona Slovencev, jim je vseeno!

MARIBORSKE NOVICE

Znani Vsenemec Wastian je končno izgubil zadnji up, da dobe Nemci Maribor. Zdaj bi se rad spokoril in srce ga vleče v Maribor. Hoče prositi za dovoljenje, da se sme zopet naseliti v Mariboru (sedaj živi v Gradcu) Ob-ljublja, da se bo odpovedal političnemu delu in posvetil samo Küsterjevi vinski trgovini. Dvomimo, da so te njegove obljube odkritosrčne in priporočamo previdnost.

Slab somišljenik, ki ne zahteva v vsaki gostilni, kavarni in brivnici, da morajo imeti „Novo Dobo.“

PTUJSKE NOVICE.

Ptujskim ulicam je mestni svet določil popolnoma nova, lepa domača imena. Napravo napisnih tabel je prevzel slovenski, klepar Alojz Majcen. Tablice s hišnimi številkami bodo imele črni rob in črno pismo, velike ulične table pa rdeč rob in plavo pismo na belem dnu. Okoli 10. jul. bo imel Ptuj tudi v tem oziru že slovensko lice.

Zrelostni izpiti na ptujski gimnaziji bodo 23. in 24. tm.

Ustanovitev godbene šole v Ptuju priporoča »Ptujski List«. Osnova se je v to svrhu pripravljali odbor.

Dijaški dom in deklški dom v Ptuj sprejmeta gojence in gojenke za šolsko leto 1919/20. V dijaškem domu dobe stanovanje, hrano in vestno nadzorstvo dijaki ptujske gimnazije in učenci 1. razreda deške meščanske šole, ki se odprejo v Ptuj jeseni, v deklškem domu pa učenke dekl. meščanske šole in gospodinske šole ter morebitnega enoletnega trgovskega tečaja za deklice. Tudi ljudskošolski učenci in učenke se lahko sprejmejo. Prijave se naj pošljejo na ravnateljstvo državne gimnazije v Ptuj.

CELJSKE NOVICE.

Shod trgovcev in obrtnikov v Celju dne 9. t. m. so posetili: poverjenik ministrstva trgovine dr. Marn, predsednik Trg. obrtne zbornice v Ljubljani Knez in njen tajnik dr. Murnik, v imenu zveze industrijalcev P. Majdič in Drag. Hribar, v imenu deželne vlade okr. glavar Andrejka, drž. poslanec dr. Kukovec. Predsedoval je Jakob Zadavec iz Središča. — Dr. Božič je obširno in stvarno utemeljil potrebo samostojne trgovske in obrtne zbornice za Štajersko-Koroško-Prekurje. — Vinski trgovec Čuček iz Ptuja je utemeljeval potrebo, da bodi njen sedež v Mariboru. V debato so posegli še: dr. Kukovec, ki podpira predlog za ustanovitev samostojne zbornice; Drag. Hribar in dr. Murnik pa govorita oba proti taki ustanovitvi in za močno enotno zbornico za celo Slovenijo; ravnatelj Smertnik je za enotno zbornico, pa za ustanovitev ekspoziture na Štajerskem; Stermecki zagovarja ustanovitev zbornice v Celju. Na predlog referenta dr. Božiča se sprejmejo resolucije: 1. zbor delegatov industrijskih, trgovskih in obrtnih organizacij izjavlja, da je ustanovitev trgovske in obrtne zbornice za Spodnje Štajersko, Koroško in Prekmurje nujno potrebna. Vlada se pozivlja, da za ustanovitev vse potrebno pripravi in pospeši, da bo začela zbornica v najkrajšem času poslovati; 2. sedež zbornice bodi Celje ali Maribor; definitivno odloči poseben zbor delegatov po principijelni rešitvi vprašanja o ustanovitvi zbornice; 3. do ustanovitve posebne zbornice se naprosi trgovsko-obrtna zbornica ljubljanska, da ustanovi ekspozituro na Slov. Štajerskem, katere sedež določi ona sporazumno z delegati zbornice iz Štajerske; 4. za čas, dokler posluje trg. obrtna zbornica ljubljanska za celo Slovenijo, naj se vpokliče vanjo 24 delegatov iz Štajerske, Koroške in Prekmurja. Vlada se poziva, da skliče v najkrajšem času organizacije k volitvi delegatov. Razdelitev mandatov po ključu po strankah se odklanja. — Kot zanimivost še pridenemo, da se je udeležilo zborovanja tudi večje število nemških trgovcev in obrtnikov.

Pozdravljeni! Na binkoštni ponedeljek povrnilo se je iz koroškega bojišča 22 dijakov legijonarjev s koroške fronte. 11. majnika odšel je oddelek 34. mož celjske legije pod vodstvom poročnika Maksa Detičeka

na koroško mejo, kjer je branil gornjesavinjsko kotlino pred nemškimi roparji. Ko je započela naša ofenziva, prodiral je ta oddelek, ki je tvoril vez med južno in vzhodno fronto, čez Črno, Pliberk, Apače, Sinčo vas, Celovec, na Vrbsko jezero. Oddelek, ki je z nabiranjem dobrovoljcev narasel med tem na 90 mož, je bil opetovano v hudem sovražnem ognju in žel za svoj neustrašen nastop pohvalo vojaških oblasti. Prav vzgledno so se vedli naši dijaki, kojih stroga disciplina je bila vzorna. Upamo, da bodo šolske oblasti, ki smejo biti ponosne na svoje junake, šle tem dijakom ob sklepu šolskega leta, posebno naturantom, v največji meri na roko.

Izlet Celjskega pevskega društva v Vojnik bo v nedeljo 15. t. m. Odhod ob pol 14. uri od Branibora. V Vojniku na vrtu g. Jul. Kovarčiča družabna prireditve.

Nemci v naši družbi. Prijatelj lista nam piše: Zadnje tedne opažamo, da se začenejo razni več ali manj čistokrvni Nemci pojavljati v naših družbah in na zabavah, nekateri bolj plahi še le v kavarnah in gostilnah. Posebno mlajši in pa sinovi trgovcev in obrtnikov so krenili to pot. Opazili smo, da nekateri nerazodni ljudje gledajo ta pokret prekim okom, mesto da bi jim vzbujalo to zadoščenje. Kdor izmed naših došedanjih nasprotnikov hoče postati lojalen državljan, munesmo zapirati nobenih vrat.

Cinkarniški zdravnik je torej zopet Nemec dr. Gollitsch, in to na zahtevo jugoslovanskih soc. demokratov. Ko so dr. Gollitscha internirali, je dr. Brezovnik prevzel službo cinkarniškega zdravnika pod pogojem, da ostane, dokler ne bo drugega slovenskega zdravnika. Sedaj je pa oskrbnišvo plavžev kar meni nič tebi nič na pritisk gospodov socialistov dalo službo zopet dr. Gollitschu. Res ne vemo, ali je plavžarsko oskrbnišvo samo metla v rokah socialistov, da pusti tako drzno osramotiti našo narodno čast. Naj si bo svesto, da Kristan ne bo večno poverjenik za javna dela in da zna priti kedaj še bridek obračun za marsikaj, kar se danes pod krinko socialistične mogočnosti v cinkarni dogaja. Zakaj trdimo celo, da se vrši tam z gotove strani namenoma sabotaža — in bomo v kratkem prišli s tozadevnimi podatki.

Evidenčni razpregledovalni nadzemljemerec bode sprejemal v Celju stranke od 3. do 5. julija tl., da izvrši evidenčna uradna opravila. — Zemljiški posestniki naj se v teh dneh prijavijo ter prineso na evidenčni urad v Celju vse pripomočke glede sprememb, nastalih pri zemljiščnem posestvu.

Sestanek slovenskih obrtnikov danes v četrtek 12. jun. pri g. Percu v Gaberjih.

Izgnan iz naše države je sin konjederca Gugla na Ostrožnem, znan za bavljač in hujskač.

Gospod Derganz, bivši mestni ekonom, nas prosi objaviti, da se v zadnji številki opisanih dogodkov l. 1898 ni udeležil on, ampak njegov sin. Prijavljamo to s pripombo, da je njegov sin danes star 29 let, se je torej pač že zelo mlad (z 8 leti) udeleževal pouličnih napadov na Slovence.

V zapore celjskega sodišča pripeljali so 10. tm. rudarja Franca Kumpergerja iz Trbovelj, ker je sredi decembra l. l. vrgel pri Zidanem mostu v Savo svojega nezakonskega otroka, 4 leta starega, katerega je imel z Angelom Jaklič in ki mu ga je ta prinesla na dom, češ da naj ga on redi. Stvar je prišla na dan, ker je Angela Jaklič od njega tudi še pozneje zahtevala alimentacije.

Zveza vojnih invalidov za Slov. Štajersko s sedežem v Celju.

Dne 21. majnika 1919 se je osnovala v Celju »Zveza vojnih invalidov za slov. Štajersko«, katere je politično popolnoma nepristranska. Namen zveze je: zastopati interese vojnih invalidov v javnosti in pri vladi; ustanavljati pokrajinske podružnice po celi slovenski Štajerski, določene po centrali vojnih invalidov; njih posle upravlja odbor, kateri je voljen iz pokrajine in potrjen od centrale; pritožbe zoper nepravilno vršenje poslov pokrajinskega odbora razsoja izključno samo odbor centrale; ustanoviti fond, iz katerega se bodo podpirali podpore potrebni invalidi; zgraditev invalidnega doma z moderno opremo in dostojno oskrbo; skrb za pravilno podelitev koncesij, trafik in lokalov; mnogokratne prireditve koncertov v prid voj. invalidom ter javnih zbirk s pravično razdelitvijo istih; sprejemanje prostovoljnih daril bodisi denarja ali blaga. Imena darovalcev se objavijo potom časopisov. Končno sprejemanje knjig za ustanovitev biblioteke. Knjige blagajne in evidence so na zahtevo na vpogled. Redni člani morejo postati vsi jugoslovanski voj. invalidi, kateri vplačajo vstopnino 1 K in mesečno članarino 1 K. Vsi redni člani imajo enako pravico do društvene uprave in pri volitvah ter so po sposobnosti tudi lahko voljeni za društvene funkcionarje. Častni in prispevajoči člani nimajo volilne pravice in tudi ne morejo voljeni biti, ampak imajo samo posvetovalni glas. Prispevajoči člani morejo postati posamezne osebe, korporacije, zadruga in društva, ki vplačajo isto vstopnino in članarino kot redni člani. Častni člani morejo postati osebe, katere vplačajo enkratni znesek, ki se deli v tri kategorije in sicer: 1. 1000 K, 2. 3000 K, 3. 5000 K. Pristopno izjavo in informacije daje do ureditve svoje pisarne (katera začne s 1. julijem definitivno poslovati) predsednik Koštomaj Fran, Prešernova ulica 19 v Celju.

Za odbor: predsednik Koštomaj Fran, tajnik Meznarič Ivo, blagajnik Bač Jak. — Tovariši vojni invalidi, organizirajte se, ker le v slogi je moč!

DNEVNE NOVICE.

Vidov dan — v prid jugoslovanski deci. Društvo za zaščito jugoslovanske dece priredi letos na Vidov dan na celem ozemlju kraljevine SHS otroški dan. Društvo je naprosilo ministrstvo prosvete, naj izda naredbe, da se vrše ta dan po celi državi predavanja in pridige o deci in dečjem vprašanju sploh, da se tako cela naša javnost zainteresira za eno najvažnejših vprašanj naše bodočnosti.

Kot žrtve nemškega barbarstva je umrl 10. tm. v ljubljanski deželni bolnici župnik-begunec Peter Serajnik iz Št. Vida v Podjuni. Pred nekaj leti mu je vse pogorelo, a z marljivostjo si je ustvaril lepo novo gospodarstvo. Ko pa se je zdaj vrnil iz begunstva in videl strašne posledice divjanja nemških tolp, ki so mu vse raznesle in razbile, se mu je zmešalo.

Celibat učiteljc bo odpravljen. Ministerski svet je odobril tozadevni zakonski načrt.

Pristojni oblasti na znanje! Piše se nam: Zadnjič ste poročali o neki Eli Živna iz Velenja, ki je bila obsojena na 60 K globe, ker je govorila kaznjivo o koroških dogodkih. To dekle bo hčerka orožnika Živne iz Velenja, ki je za časa vojske služil v Vojniku. Tam se je ta grdoba tako vedel, da so ga ob prevratu morali pred ljudsko jezo odstraniti in prestaviti v Velenje. Zakaj se ga ni sploh odslovilo? Denunciral je uboge ljudi in jih tiral trumoma v ječe. Lahko se reče, da so bili vsi internirani, konfinirani in osumljeni iz Vojnika žrtve tega človeka. Ni čuda, da je svojega dekleta vzgojil v tem duhu, ki ga danes njen jezik izdaja. Dobro bi bilo, da se oblast za-

nima za tega človeka, da ne bo skrunil častivredne uniforme države SHS.

Škof dr. Mahnič, ki so ga Lahi svoj čas — kakor smo poročali — odpeljali v Italijo, je glasom poročila iz Zagreba zopet svoboden in se vrača v Beograd.

Velik protestni shod v Ljubljani proti nasilnemu miru bo v petek 13. jun. ob pol 17. uri na Kongresnem trgu.

Razpisani sta tobačni glavni trafiki v Radgoni št. 5 in 216. Prva nese čistega letno 2200 K, druga 1369 K. Prošnje do 4. julija pri fin. okrajnem ravnateljstvu v Mariboru.

Prošnja. Aleks Hasse iz Št. Petra pri Velikovcu je izgubil pri begu v Velikovcu svojo ženo Ivano Hasse in triletno hčerko Roziko. Kdor bi o njih kaj zvedel, se prosi poročila na naslov: Aleks Hasse, begunec na kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. ž.

Jugoslovanski Gasilec.

Jugoslovanski gasilski zvezi v Ljubljani je na pozdrav občnega zbora, ki se je vršil dne 1. junija 1919 v Ljubljani, došla iz Beograda naslednja kraljeva zahvala: Jugoslovanski gasilski zvezi iskrena hvala na pozdravu. Kabinetsna pisarna Njegovega Veličanstva kralja. Službeno: Aleksander.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Velik javen shod Jugosl. demokratske stranke na Poničevu ob j. ž. se vrši v nedeljo 15. tm. ob pol 8 uri (po prvi maši) v šoli. Poroča državni poslanec dr. V. Kukovec.

DOPISI.

Šmartno v Rožni dolini. Namesto venca na grob umrle posestnice F. Ramšak iz Brezove podaril je tovarnar g. Leop. Wambrechtsamer 30 kron za tukajšnje revne šolarje. Šolsko vodstvo mu izreka za ta velikodušni dar iskreno zahvalo. Vodstvo narodne šole v Rožni dolini, 9. VI. 1919. — Ivan Kvac, nadučitelj.

Čebelarica podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo dne 15. junija ob treh pop. pri Žganku p. d. Kljncu v Šeščah svoje prvo toletno podučno podavanje združeno ob enem z občnim zborom. Spored: predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo poročilo, volite odbora in slučajnosti. — Čebelarji — zlasti udje — in vsi, ki se zanimata za čebelorejo — pridite v prav obilem številu! Tajnik.

Prekopa. Tukajšnji mladenič Franc Klančnik je odrinil v vojaško službovanje k pionirjem v Ptuj. Spal je v tretjem nadstropju. Neke noči se mu sanja, da ga preganjajo koroški Nemci, da švigajo in treskajo granate krog njega. V spanju skoči s postelje ter beži do okna, odtam pa skoči doli. Drugo jutro so našli reveža ležati na tleh. Odpeljali so ga v Maribor, kjer je pa kmalu podlegel ranam.

Za Vransko, Prekopo in sosednje kraje se snuje električna zadruga, ki namerava izkoristiti vodno silo Bolske ter jo porabiti v prvi vrsti za razsvetljavo in gospodarske svrhe. Pozdravljamo podjetje, ki nam prinese vsaj nekaj napredka v naše pozabljene in zapuščene kraje. Zanesemo se pa, da bo izvršila delo jugoslovanska, ne pa kaka nemška ali nemčurska tvrdka.

Letuš. Pečat našega poštnega nabiralnika je še vedno nemški. Kako dolgo še?

Mozirje. Dne 3. tm. je umrla gospa Marija Permoser, gostilničarjeva žena, v 37. letu starosti. Njen mož seveda ni mogel kaj drugega, nego da nas je izzival z dvojezičnimi oznanili, dasi ni pri nas nobenega Nemca. Brez-

obzirnost nekaterih ljudi je občudovanja vredna.

Iz Vojnika. V posojilnični hiši se je pred kratkim otvorila narodna kavarna. Lastnici ste gospodični Mimka in Pepca Gorečan. Obe res iz srca narodni. Že dolgo je bil v Vojniku potreben tak lokal, kjer lahko sedeš in nimaš občutka, da polniš nemčurju žep in da škili nate iz vseh kotov neumno nemčursko oko. Slovenski Vojničani se kavarne prav pridno poslužujejo in želimo in prepričani smo, da se bodo tudi Celjani oglasili, kadar bodo delali izlete po okolici. Posojilnici pa gre zasluga, da je pripravila lepe lokale in tako kavarno omogočila. Za naše družabno življenje pomeni kavarna korak naprej.

Teharje. Padel je dne 29. aprila v bližini Tinja na Koroškem eden najvrlejših častnikov celjskega pešpolka, jurist Ivo Kieslinger, doma na Teharjih. Poveljeval je 1. bojni stotniji in bil pri moštvu ljubljene in čislane kot malokateri. Njegovo junaško srce in nad vse dobrodušen, blag in možat značaj ostaneta vsem njegovim številnim tovarišem, prijateljem in znancem v najlepšem in nepozabnem spominu. Srečno je prestopil vse opasne grozote minole vojne, dasi je bil kot dodeljenec pri rusinsko-poljskem pešpolku št. 30 domalega v vseh frontah. Povrnivši se povodom splošnega poloma naposled iz Macedonije, vstopil je v službo zopet pri domačem polku in bil meseca grudna poslan s svojim oddelkom v tužni Korotan, na kojega zvestem braniku je postalo njegovo mlado, idealno in nadebudno življenje žrtev oholega in zahrbtnega nemškega nasilja. Bil je zapisan junaški smrti za svobodo svoje prave slov. domovine, koji je bil vsikdar zvest in veren sin. Sicer pa: Umreti za blagor očine — bodi Slovencu ponos; osobito v današnjih dneh, ko gre za prapor in čast njene istinite svobode. In ta okolnost naj bi njegovim izredno bridko prizadetim svojcem kolikortoliko blažila globoko rano bridke žali vsled nenadne, krute izgube najdražjega sina in najboljšega brata.

Št. Juri ob j. ž. Kako je prišel nemški slikar Holzinger iz Maribora do tega, da je dobil delo na našem kolodvoru? Kdo mu ga je oskrbel? To zanima našo javnost, predno bomo dalje govorili — javno in na pristojnem mestu. Kakor bi ne imeli svojih slikarjev! Škandal je, da je kaj takega sploh mogoče!

Dol pri Hrastniku. Nad tisoč glav broječa množica vseh političnih strank se je zbrala 9. tm. (na binokostni ponedeljek), da manifestira za nedotakljivost in celoto naše domovine, katero hočejo na pariški konferenci kosati. Po navdušenem in prepričevalnem govoru g. šol. ravnatelja Ant. Gnusa se je sprejela tozadevna resolucija ter se poslala na pristojno mesto v nadaljnje poslovanje. Slika zborovalcev se je dala na razpolago pisarni za zasedeno ozemlje v Ljubljani.

Brežice. Dne 1. tm. ob 3/4 1. uri zjutraj smo nakrat zopet začutili močan vertikalni potresni sunek. Tudi pozneje smo še večkrat čutili zemeljsko bobnenje.

Sromlje. Dne 5. tm. je umrl župnik Štefan Turkuš, star 58 let.

Ptujska gora. V Podložu so 31. maja našli posestnika Andreja Marzidoška ubitega ob cesti blizu doma. Kot osumljenega so prijeli Jože Šošarka p. d. Jmreka iz Podloža. Priznal je, da ga je ponoči pričakal in trikrat z ročico po glavi udaril. Stori je to, ker mu je Marzidoškova žena obljubila, da mu plača 600 K, če moža ubije. Tudi njo so vtaknili pod ključ in tudi ona je že priznala.

Iz Ormoža. Zelo neprijetno budilnico imel je te dni znani zagrizeni

nemškutar Emanuel Bauman; dva orožnika prišla sta tega ptička na vse zgodaj še v postelji, vzela seboj v Ptuju ter ga tamkaj izročila roki pravice. Okrajno glavarstvo v Ptuju je tega hujšaka kaznovalo radi neizpolnitve državnih naredb in obstoječih predpisov na 500 K denarne globe.

Radgona. Tukaj je minoli četrtek nenadno umrl orožniški vodja Jakob Jazbec, doma iz Zibike pri Šmarju. Žalosten slučaj njegove smrti

je v preiskavi.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

O trgovini in trgovstvu.*)

(Odlomki iz poročila K. E. Isbacherja pri obnem zboru Trgovske zadruge sodniškega okraja Laško v Laškem tigu, dne 30. sušca 1919)

V kolikor sem poučen, ni povoljno poslovala v vojnem času skoro nobena trgovska zadruga, ker se je kupčija deloma centralizirala ter se je svobodna trgovina sčasoma popolnoma ustavila. Vse trgovstvo našega okraja je med vojno hudo trpelo. Ječali smo pod strogimi odredbami, katere so izdale razne politične oblasti vseh inštanč; ječali smo pod šikanami, katerim smo bili izpostavljeni od strani nakupujočega občinstva in cvetelo je denuncijantsvo, s katerim se je hotelo spraviti tudi vsakega poštenega trgovca v kriminal. Razne centrale nesrečnega spomina so nam siloma vzele zadnji kos blaga, ki smo ga imeli še v zalogi in davčni vijak je neusmiljeno pritiskal na nas s tako krivico, da so se nam ježili lasje, ko smo sprejeli davčne plačilne naloge. Bile so nezdrave in nevzdržljive razmere, v katerih so se nahajali posebno mali trgovci in katerim je pretela nevarnost popolnega eksistenčnega pogina. Kvsem tem gospodarskim težavam pridružile so se še politične persekucije, katere so bile za marsikaterega slovenskega trgovca naravnost pogubonosne. Znano nam je vsem, kako smo bili Slovenci v bivši Avstriji zatirani. Slovenski trgovec nikjer ni prišel do svoje veljave, klanjati se je moral povsod oholemu Nemcu, ki se je čutil edino poklicanega, igrati povsod vodilno vlogo. Ob izbruhu vojne so se razmere za Slovence še bolj poostrele. Mrgolelo je tedaj vse polno vohunov, ki so prežali na nas ter z veseljem čakali trenutka, da se enega ali drugega odvede v zapor. Kot pošteti Slovenci smo imeli v očeh naših nasprotnikov to grdo napako, da smo tudi med vojno ostali zvesti svojemu narodu. Mnogi od nas, posebno vsi oni, ki so že pred vojno delovali na narodnem polju, so bili od raznih oblasti označeni kot politično sumljivi. Ta označba dotičnih sicer ni premotila ter jim je k večjemu ovirala osebno svobodo, nikakor pa ne trdne vere, da mora slednjič zmagati pravica nad brezobzirnim zatiranjem Slovencev.

Dolgoletna vojna je privedla bivšo Avstrijo k popolnemu razpadu in iz teh razvalin je zmagonosno vstala Jugoslavija. Napočil je čas svobode, postali smo po tisočletnem robstvu gospodarji na svoji zemlji in osnovala se je enotna država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Imamo sedaj še začasno ustavo, ker se naša mlada država še ni vsestransko priznala in ker še naše meje niso določene. V naši osrednji vladi v Beogradu delujeta tudi dva Slovenca, oba štajerska rojaka. Eden izmed njih je sin danes navzočega gospoda Ivan Kramerja iz Trbovelj, kateremu s tega mesta k k visokemu dostojanstvu, katero je dosegel g. dr. Albert Kramer, imenom za druge najsrčneje častitam. V Narodnem predstavništvu v Beogradu pridno delujejo vsi poslanci našega troimenega naroda. Posebno delavni so naši slovenski poslanci, od katerih se splošno pričakuje, da bodo igrali pri naši zakonodaji odlično in vodilno vlogo.

Z veliko nestrpnostjo čakamo vsi, kako se bode po dolgoletni stagnaciji razvila v Jugoslaviji zopet prosta trgovina. Kakor vse kaže, čakali bomo še precej časa, da se vrnejo v to potreb-

*) Vsled pomanjkanja prostora žal do danes nismo mogli priobčiti. Ker pa mnoge trditve v članku tudi še danes niso izgubile na aktualnosti, članek vseeno prinašamo. Uredn.

ne normalne razmere. Meje so večinoma še zaprte in to, kar se sedaj dobavlja iz drugih držav, privaža se večinoma proti kompenzaciji. Trgovina sedaj popolnoma miruje in naš položaj je trenutno zelo obupen. Primanjkuje nam najpotrebnejših živil, posebno sladkorja in soli. Dolgo smo že brez petroleja in drugih za vsakdanje življenje nujno potrebnih predmetov. Splošno se opaža, da je v Jugoslaviji industrija še premalo razvita in da so naše tovarne primorane mirovati, ker jim primanjkuje surovin. Naša vlada je obljubila vsem tovarnarjem in bodočim industrijcem dalekosežne koncesije, da se odpomore sedanjemu nedostatku glede nepovoljnega proizvodnje različnih potrebnih izdelkov. Pred kratkim je naša vlada odredila prost promet z nekaterimi živilmi, kakor z žitom, moko, živino, oljem, lesom, poljedelskimi stroji in še nekaterimi drugimi predmeti. S tem se je hotelo olajšati sedanje naravnost obupno stanje aprovizacijskih razmer, ki vlada v območju cele Slovenije. S svobodnim prometom se je tudi pričakovalo padanje neznosno visokih cen. To je bila naše vlade požela, ki se pa žal ni izpolnila. Takoj po razglasu proste trgovine se je pokazalo, da imamo v Jugoslaviji še ogromnih odvisnih množin žita in tudi več tisoč prašičev, toda v prostem prometu se niso cene znižale, ampak nasprotno še zvišale. Poleg tega so se železniško-prometne razmere, posebno na hrvatski progi tako poslabšale, da je sedaj popolnoma izključeno spraviti kupljeno blago normalnim potom v našo pokrajino.

To je v kratkih obrisih trenutnega položaja, v katerem se sedaj nahaja trgovina v Sloveniji. Razmere niso razveseljive, ni pa povoda, vsled tega obupati. Čakajo nas še druga razočaranja; predvsem potrebna regulacija valute, katere se ne moremo izogniti, ako hočemo zopetni mirni razvoj trgovine na zdravi podlagi. Pričakujemo od naše sedanje vlade temeljito odpravo vseh škudljivih pojavov v prosti trgovini ter se nadejamo, da se v Beogradu ne bo ukrepalo z dvojnimi, oziroma trojnimi merilom. Zaupamo v naše poslance, da bodo z gorečo besedo naše zahteve v Narodnem predstavništvu zagovarjali ter pri zakonodaji dosegli izpolnitev vseh upravičenih zahtev našega trgovstva. V dosego te želje bode na vsak način potreba skrbne in splošne organizacije vseh trgovskih gremijev in zadrug na Slov. Štajerskem v celotno stanovsko zvezo. Živimo v dobi splošne organizacije ter so nas v tem oziru že vsi stanovji zdavnaj prehiteli. Sliši se, da se ravnokar pripravlja velika trgovska organizacija na Slov. Štajerskem, ki bo imela nalogo, dati našim upravičenim zahtevam močno hrbitišče ter skrbeti za to, da stopi slovensko trgovstvo vendar enkrat iz dosedanje nerazumljive pasivnosti.

Oddaja modre galice vinogradnikom. Slovenska kmetijska družba v Ljubljani nas prosi objaviti: Ker ni bila tukajšnja deželna vlada zadovoljna z nakupom modre galice po družbi, češ, da je predraga, je poverjeništvu za javna dela kupilo meseca februarja 75 vagonov modre galice v Nemški Avstriji po znatno nižji ceni, da jo družba med vinogradnike razdeli. Tvor-nica, ki je prevzela dobavo modre galice, pa svojo prevzeto dolžnost zaradi prenizke cene silno počasi izvršuje in zato še danes nimajo vsi vinogradniki modre galice v rokah. Dasi kmetijska družba za to kupčijo ni odgovorna, vendar stori vse, kar je v njeni moči, da se pospeši izdelovanje in odpošiljanje modre galice, ker ji gre za njen ugled. Družba ima kar naprej svojega uradnika na Dunaju, ki tvornico nadzira, je dosegla, da je tvornica prišla pod državno nadzorstvo avstro-nemške vlade, pošilja se ji premog iz Slovenije in zadnje dni se je celo zapretilo avstro-nemški vladi, da se ustavi vsak uvoz živil v Nemško Avstrijo, če se ves ostanek galice takoj ne odpošlje. Vinogradniki, ki so pri Slovenski kmetijski družbi modro galico naročili, naj vse to vzamejo na znanje, ker ona vsako krivdo odločno odklanja in prosi, jo z urgencami ne nadlegovati, kajti ona ne more več storiti, kakor sproti

odpošiljati vse blago, kakor ji dohaja Slovenska kmetijska družba je vsa galico že meseca februarja na Dunaju plačala in tvornica ima v rokah dispozicije v onem redu, kakor so naročila na modro galico kmetijski družbi došla. Teh dispozicij prenašati pa ne gre, če naj ne nastane velika zmešnjava.

Zagrebska borza efektov je bila 4. tm. slovesno otvorjena v Trgovskem domu. Pri otvoritvi je naglašal ban dr. Paleček, da se more Zagreb razvijati kot gospodarsko središče, kakor se razvija Beograd kot politično središče.

Obrtni vestnik. Izšla je že peta številka tega stanovsko-strokovnega glasila slovenskega obrtniškega stanu. Vsebina je mnogovrstna in koristna. Vsem slovenskim obrtnikom toplo priporočamo ta stanovski list, ki hoče koristiti slovenskemu obrtniku in podjetniku in širiti stanovsko zavest. Naroča se pri upravnistvu Obrtnega Vestnika v Ljubljani, Dunajska cesta številka 20.

Vojaška živina za kmetovalce Izdana je naredba na vojaška poveljstva, ki razpolagajo z zadostnim številom živine, naj jo dajo na razpolago kmetom za obdelovanje polja. Kmetje, ki so oddaljeni od vojaških poveljstev nad 10 km, morajo prinesiti potrdilo oblasti, da jim je pomoč potrebna in da so v stanu prehranjevati živino in živino ter plačati vladi 1 dinar dnevno odškodnine.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z., ustanovijo trgovci in obrtniki v Ljubljani. Namen jugoslovanskega kreditnega zavoda bo, preskrbovati srednjega in malega trgovca s cenim kreditom in nabavljati skupno tudi blago za nje. Deleži so po 100 K in je doslej že nad 150.000 K deležev podpisanih, zagotovljenih pa še za 500.000 kron. Do ustanovitve, ki se izvrši kmalu, se upa, da bo podpisanih še več deležev. Tak kreditni zavod, ki bo ščitil baš srednjega in malega trgovca in obrtnika, je nujno potreben v dobi, ko se začnejo trgovina in obrt zopet razširjati.

Kurz kovanih kron bivše avstro-ogrske države in kovanih srebrnih črnogorskih perpera od 1, 2 in 5 kron v srebru s kurzom dinara se izenači, t. j. da velja pri naših državnih blagajnah ena srebrna kovana krona ali srebrni kovani perpar en dinar.

Večje število poljedelskih strojev nabavi naše trgovinsko ministrstvo v Ameriki. Razdelilo jih bo v krajih, ki so med vojno največ trpeli.

Za nove železniške proge (Knjaževac-Niš, Topčider-Malakrhinja-Požarevac, Niš-Prokuplje-Mrdar, Kragujevac-Kraljevac - Raška - Kruševac - Jankovec-Klisura) je dovoljen kraljevski vladi kredit.

Književnost.

„Habsburgovci“, žalostne slike iz naše preteklosti. Pod tem naslovom je ravnokar izšla knjižica, ki opisuje zločinsko delovanje Habsburgovcev od njihovega začetka kot klativitevov in obcestnih roparjev do konca, ko se je združila njihova moč, ki je bila zgrajena na tiranstvu, v prah. Habsburgovci so bili največji sovražniki Slovanov ter so prelili cele reke slovanske krvi, bodisi na moriščih, bodisi v vojskah. Vsebina knjižice je zanimiva ter jo priporočamo našim čitateljem. Stane 1 K 20 v, s poštnino 1 K 50 v ter se dobi v upravnistvu »Domovine« v Ljubljani, Sodna ulica št. 6, kakor tudi po vseh knjigarnah.

RAZNE VESTI.

Na sled velikim tatvinam so prišli v ljubljanski tobačni tovarni. Vršile so se že od zime sem in znaša povzročena škoda na milijone. Čuje se,

„LASTNI DOM“

registrirana kre-
ditna in stavbena
zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in
jih obrestuje po tri od sto (3%)

Karol Vanič, Celje

Prešernova
ulica št. 15.

Zaloga tu- in inozemskega
manufakturnega blaga.

da so bile v zvezi celo nekatere višje osebe.

Puntar pred vojaškim sodiščem. Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani je stal 3. tm. bivši narednik Matko Radolovič, roj. 1891 v Marcanu pri Pulju. Ob prevratu je bil pridelen stražnemu oddelku na kolodvoru v Zalogu. V drugi polovici novembra pa je prevzel poveljstvo v Zalogu tapetar Juvančič. Hotel je z železno roko napraviti red. Radolovič pa ni hotel oddati vajeti iz rok, pridobil si je nekaj vojaštva in tudi civilnih oseb, zaprisegel moštvo na svojo osebo, in 14. nov. je prišel s svojimi ljudmi — puške nabite in bajonete nasajene! — h kaptanu in zahteval od njega preklic nekaterih odredb. Obtožen je tudi, da je hotel 5. dec. z svojim moštvom iti v Ljubljano, pred narodno vladu in izklicati republiko. Isti dan pa so ga aretirali. Zločin veleizdaje se ni mogel dokazati. Zaradi puntanja pa je bil obsojen na 2 leti ječe.

Velika železniška nesreča se je zgodila 30. maja pri postaji Bender na Ogrskem. 16 prenapolnjenih vozov je popolnoma razrušenih. Doslej se je ugotovilo 11 mrtvih in 40 ranjenih, večinoma grških in francoskih častnikov.

Kako bodo sodili na Češkem zločine oderuštva? Čehoslovaški pravosodni minister je predložil minister-skemu svetu predlog, naj se zločini oderuštva sodijo po prekem sodu v 24 urah. V slučaju obsodbe se premoženje obsojenčeve sekvstrira za tri leta.

Prebivalstvo Nemčije. Pri ljudskem štetju 1. 1913 je bilo v Nemčiji naštetih 66½ milijona prebivalcev. Med vojsko je umrlo 4 milijone ljudi več kot se jih je rodilo. Po mirovni pogodbi pa zgubi Nemčija še 6 milij. prebivalcev. Prebivalstvo Nemčije bo torej za velik odstotek padlo.

Največje cerkve na svetu. Največja cerkev na svetu je cerkev Sv. Petra v Rimu, v katero gre 45.000 ljudi; za njo pride cerkev Sv. Pavla v Londonu (38.000), potem Milanska katedrala (37.000), Kolinska (30.000), cerkev Sv. Petronija v Bolonji (25.000), Aja Sofija v Carigradu (22.000), cerkev Sv. Štefana na Dunaju (12.000), cerkev v Pizi (12.000), cerkev Sv. Dominika v Bolonji (11.500), monakovska katedrala (11.000).

Listnica uredništva.

Radgona: Vedeti morate, da imamo sedaj tri vrste cenzure

Vesililo bi me, če bi mi v ostalem pošiljali od časa do časa kakšna poročila. Pozdravi! — Konjice, Tolstivrh, Slov. Bistrica, Šoštanj, Gornji Grad, Ormož, Mozirje, Št. Juri ob Taboru: Pride po možnosti vse na vrsto. Hvala! Pozdravi!

Zadavec Matevž sprejme učenca za pekarijo z popolno oskrbo. Teharje št. 45 808 2-1

KINO GABERJE.

V petek 13., soboto 14., nedeljo 15. in ponedeljek 16. junija.

Sled
v hotelu Terminus
ali opica Jack.

Detektivska cirkuška senzacija v štirih ogromnih dejanjih.

Vsled ogromnih nabavnih stroškov se vstopnina za nekoliko zviša.

Sprejme se mlajši sluga. Hotel Balkan v Celju. 809 1

Prodaja harmonika ali se zamenja za kolo. Vprašati je v Aškerčevi ul. št. 13, I. nadstr. soba 2.

Kupim dobro fino damsko kolo, ter dobro gumijevu zračno cev in plašč ali vsaj najmanj 35 cm dolgi kos zračne cevi za popravilo pnevmatike. Ponudbe na naslov: »Kolo« Gaberje 21. 789 1

Prodaja 2 veliki sliki, 1 moška zlata ura, 100 kg alabastrovega gipsa in druge predmete. Vprašanje na upravnništvo 806 1

Prodaja vinograd blizu Vojnika. Poizve se pri Franc Ojsteršku v Gologrančevi hiši št. 102, vrata 6. 804 2-1

Naznanilo! V restavraciji Narodni dom v Celju se nahaja pismo, došlo iz Amerike in adresirano na gospo Miro Pirkovič v Kozjem. Dotična gospa se naj oglasi v restavraciji.

Prodaja še skoro čisto nov frak. Poizve se pri krojaču Maksu Zabukošek, Cankarjeva cesta. 803

Vermut-vino najboljše vrste se dobi »Pri Dalmatincu« Ivan Matkovič v Celju, Glavni trg št. 8. 807 10-1

Iščem službe za nadmlinarja ali podmlinarja, vešč v umetnem ali avtomatičnem mlinu. Ponudbe na upravnništvo. 781 3-2

Nagrado dobi, kdor mi preskrbi stanovanje, obstoječe iz 2-4 sob. Naslov v upravnistvu. 784 3-2

Starejšo prodajalko,

popolnoma izurjeno v trgovini mešane stroke, sprejme firma Norbert Zanier & sin, Sv. Peter v Sav. dolini. 797 3-1

Gostilničarji!

Pristen bel ljutomeržan, rudeč bizeljčan in temnorudeče Opolo vino, staro in novo oddaja po zelo nizkih cenah: Anton Stern, trgovski posredovalec, Benjamin Ipavčeva (prej Gizelina) cesta 12, Celje. 805 12-1

Ali trpite revmatične in mišične BOLI?

Porablajte davno preizkušeni najtrdo-
vratneje boli ublažujoči, ki so ga ra-
bili že mnogobrojni zdravniki in pri-
poročali,

Elsa-Fluid

6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 24 K.
Proti želodčnim boleči-
nam jemljejo Fellerjeve
rabarbarne

Elsa-kroglica.

6 škatlic 12 K. — Edino
prave pri lekarnarju Ev-
genu V. Feller, Stubica,
Elzatr 356, Hrv. Zagorje.
Zavoj in poština se pri-
računa posebej, ali naj-
ceneje, kolikor več se
torej obnem naroči, tem-
več se prihrani. VII

Dr. FRANJO KOLTERER

ORDINIRA

V STROSSMAYER-JEVEM DOMU
ROGAŠKA SLATINA

796 3-1

792 2-2

Trgovec

43 let, zmožen slovenskega, nemškega, hrvatskega in italijanskega jezika, v vseh trgovskih strokah, kakor tudi knjigovodstva in korespondence zmožen, večletni upeljani potnik, želi primerne službe kot vodja kake podružnice, skladiščnik ali kaj enacega, tudi v kakem trgovskem uradu sprejme službo.

Cenj. ponudbe pod naslovom »Prva moč« na upravnništvo Nove Dobe.

Do 200 vagonov bukovih drv

in do 5 vagonov lepega

ogljja

790 5-3
se prodaja. Vreče za oglje da odjemalec. Vprašanja pismeno na Janko Božič, Celje, Prešernova ulica št. 15.

Oskrbništvo graščine Loka pri Žusmu sprejme

takoj več spretnih oglarjev. Nastop službe takoj, plača po dogovoru. Isto okrbništvo kupi tudi večjo partijo žakljev iz jute. Ponudbe z navedbo cen naj se dološijo na gori ime-
novano oskrbništvo. 786 5-3

Maks Zabukošek

modni atelije Celje Krožna cesta
za gospode št. 1

Dojaške in urad-
niške uniforme po
meri v najkrajšem
času.

265 52-22

Karl Marš

urar

Gospodsk. ulica št. 6
sprejema vsa v to stroko spadajoča
dela. 31 52-21

Lepo posestvo

v Celju se zaradi premenjenih razmer
takoj prodaja.

Obstoji iz močno zidane enonadstropne hiše, zidanega gospodarskega poslopja, velikega dvorišča s sadnim drevjem, cvetličnjakom, vrtom za zelenjavo in njivo s studencem. V hiši je 14 sob s posebnim vhodom, med temi 5 v podstrešju, dve predsobi, kuhinja, kopalna soba, pralnica, podstrešje in klet. Električna razsvetljava, telefon in vodovod. 10 sob in kopalnica z hišno opravo in perilom ali brez tega. Ponudbe naslovljene na Celje, Benjamin Ipavčeva ulica 20 (Gizelina cesta). 794 2-2

Vsakovrstno mineralno vode razpečava trdka

Ivan Ravnika
Celje

167 104-55

trgovina s špecerijским
blagom, barvami in de-
želnimi pridelki.

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 5 K. — Po pošti 6 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto lekarna Tenkóczy v Ljubljani, Kranjsko. 615 34-16

GOSTILNA

BRANIBOR

priporoča cenj. gostom najboljše
domača vina ter vsak čas toplo
in mrzlo kuh. njo.

Za obilni obisk se priporoča

A. Robek.

244 104-46

Sedlarska in tape- tarska delavnica

J. Strelec

245 104-45

Celje, Samostanska
ulica št. 16.

Miši, podgane, ste- nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preiz-
kušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva,
kakor: Za poljske miši 5 K, za podgane in
miši 5 K, za ščurke 5 K, tinktura za stenice
2 K, posebno močna tinktura za stenice 5 K,
uničevalec moljev 2 K, prašek proti mrčesu
2 in 4 K, tinktura proti ušem pri ljudeh
3 K, mazilo za uši pri živini 2 K, prašek za
uši v obleki in perilu 2 K, tinktura za bolhe
pri pseh 1:50, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K.
Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, 85-49

Zagreb 37, Peirinska ulica 3.

ČEVljARSKA DELAVNICA

Rud. Zontič
Kocenova (špitalska) ul.
št. 2 (blizu kolodvora)

izdeluje čevlje po najnižji ceni in solidni
izgotovitvi. 46 104-43

Karol Loibner, Celje

priporoča

špecerijško blago ter
vsakovrstne barve
za obleke, s kate-
rimi si lahko vsakdo
barva vsakovrstno
blago sam.

242 104-45